

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no saimnieciskās darbības ienākuma

27.01.2025.

Saturs

Vispārīga informācija	3
Saimnieciskās darbības pazīmes	4
Saimnieciskās darbības reģistrācija	5
Piemērojamās iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes	7
Gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas, nodokļa samaksas termiņi un kārtība	8
Apliekamā ienākuma noteikšana un norādīšana gada ienākumu deklarācijā	11
Saistošie normatīvie akti	31

Vispārīga informācija

Metodiskajā materiālā sniegts skaidrojums par iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk arī – IIN) piemērošanu fizisko personu ienākumam no saimnieciskās darbības, ja nodokli maksā vispārējā kārtībā.

Saimnieciskās darbības veicējs var izvēlēties vienu no nodokļu maksāšanas veidiem:

- maksāt nodokļus no saimnieciskās darbības ienākuma vispārējā kārtībā;
- kļūt par samazinātās patentmaksas maksātāju, ja ir pensionārs vai persona ar I vai II grupas invaliditāti, darbojoties atsevišķu veidu saimnieciskās darbības jomās;
- maksāt mikrouzņēmumu nodokli, tostarp, izvēloties izmantot saimnieciskās darbības ieņēmumu (SDI) kontu;
- paziņot par saimniecisko darbību bez saimnieciskās darbības reģistrācijas, ja gūst ienākumu no īpašuma un nav būtisku izdevumu.

Plašāka informācija ir atrodama Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļvietnē www.vid.gov.lv izvietotajos metodiskajos materiālos:

- **Samazinātā patentmaksā** (“Nodokļi” – “Iedzīvotāju ienākuma nodoklis” – “Informatīvie un metodiskie materiāli” – “Nodokļa piemērošanas kārtība”);
- **Mikrouzņēmumu nodoklis** (“Nodokļi” – “Mikrouzņēmumu nodoklis” – “Informatīvie un metodiskie materiāli”, sadaļa “Saimnieciskās darbības ieņēmumu (SDI) kots”);
- **Nodokļi no dzīvokļa izīrēšanas vai iznomāšanas ienākumiem** (“Nodokļi” – “Iedzīvotāju ienākuma nodoklis” – “Informatīvie un metodiskie materiāli” – “Nodokļa piemērošanas kārtība”).

Saimnieciskās darbības pazīmes

Par **saimniecisko darbību** ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Saimnieciskā darbība ietver arī ar uzņēmuma līguma izpildi saistīto darbību, profesionālo darbību, nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, komercaģenta, māklera un individuālā komersanta darbību, kā arī fiziskās personas īpašumā esoša individuālā uzņēmuma (arī zemnieku un zvejnieku saimniecības) darbību.

Darbība ir kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

- darījumi ir regulāri un sistemātiski (vismaz trīs darījumi gadā vai vismaz pieci darījumi trijos gados);
- ieņēmumi no darījuma pārsniedz **14 229** eiro gadā, izņemot ienākumus no personiskā īpašuma;
- darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

1. piemērs

Ēvalds vēlas sniegt tulkotāja pakalpojumus. Pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas Ēvalds reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs.

2. piemērs

Anna pārdeva dažas savas sen izlasītās grāmatas. Annai nav jāreģistrējas kā saimnieciskās darbības veicējai.

Fiziskām personām, uz ko attiecas profesionālās darbības jomu reglamentējošie normatīvie akti, kuros noteiktas īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu, reģistrācijas brīdī ir jābūt tiesīgām darboties konkrētajā profesijā kā saimnieciskās darbības veicējiem.

Saimnieciskā darbība nav jāreģistrē:

- ienākumam no īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas, ja izdevumi, kas saistīti ar šā ienākuma gūšanu, nav atzīti par saimnieciskās darbības izdevumiem;
- ienākumam no metāllūžņu pārdošanas;
- ienākumam no kapitāla, ja izdevumi, kas saistīti ar šā ienākuma gūšanu, nav atzīti par saimnieciskās darbības izdevumiem;
- ienākumam no īpašuma, ja persona ir paziņojusi Valsts ieņēmumu dienestam par saimnieciskās darbības neregistrēšanu.

Saimnieciskās darbības reģistrācija

Saimnieciskā darbība ir jāreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā pirms tās uzsākšanas, norādot saimnieciskās darbības jomu.

Saimniecisko darbību var reģistrēt:

- Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – [EDS](#)) (<https://eds.vid.gov.lv/login/> "Dokumenti" – "No veidlapas" – "Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas" – "Nodokļu maksātāja (fiziskās personas) reģistrācija");
- klātienē jebkurā klientu apkalpošanas centrā, uzrādot pasi vai personas apliecību (eID) (skatīt www.vid.gov.lv sadaļā "Kontakti")

VID ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc dokumentu saņemšanas personu reģistrē Nodokļu maksātāju reģistrā.

Saimnieciskās darbības reģistrēšana EDS

1. Atver sadaļu "Dokumenti" > "No veidlapas"

The screenshot shows the EDS portal interface. On the left, there is a navigation menu with the logo of the State Revenue Service and the text 'Valsts ieņēmumu dienests' and 'ELEKTRONISKĀS DEKLARĒŠANAS SISTĒMA'. Below this, the 'DOKUMENTI' menu item is highlighted with a red box. The main content area is titled 'DOKUMENTU SARAKSTS' and contains a 'Sagatavot dokumentu' section with two buttons: 'No veidlapas' (highlighted with a red box) and 'No faila'. Below this, there are tabs for 'Visi dokumenti', 'Gatavi iesniegšanai', 'Pieņemti', 'Noraidīti', and 'Meklēt'.

2. Izvēlas sadaļu "Nodokļu maksātāja reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas"/ "Nodokļu maksātāja (fiziskās personas) reģistrācija" – "Saimnieciskās darbības veicējs" un reģistrējas.

Lūdzu, izvēlaties reģistrācijas veidu, kurā vēlaties reģistrēties, mainīt datus vai slēgt

Saimnieciskās darbības veicējs

Par saimnieciskās darbības veicēju ir jāreģistrējas, ja tiek veiktas darbības, kas vērstas uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību, kā arī:

- 1) ir veikti regulāri un sistemātiski darījumi (trīs un vairāk darījumi gada laikā vai pieci un vairāk darījumi triju gadu laikā);
- 2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14229 un vairāk euro gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. pantam;
- 3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

Reģistrējoties par saimnieciskās darbības veicēju Jums ir iespēja vienlaicīgi reģistrēties par pašnodarbinātu personu vai mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju. Izņemot gadījumus, obligātās iemaksas.

Aizpildot reģistrācijas veidlapu, norāda informāciju par sevi, saimnieciskās darbības veidu (*NACE* 2. red.)¹ un saimnieciskās darbības vietu.

Pirms saimnieciskās darbības reģistrēšanas jāaizpilda anketa, lai pārliecinātos, ka ienākums nav algas nodokļa objekts.

Ja atbildes uz anketas jautājumiem liecinās par algota ienākuma pazīmēm, aicinām iepazīties ar informāciju par darba līguma priekšrocībām. Pēc informācijas izvērtēšanas ir iespējams turpināt saimnieciskās darbības reģistrēšanu, atzīmējot "Apliecinu, ka ir izvērtēta informācija par darba līguma priekšrocībām".

Ailē "Nodokļu maksātāja statuss" norāda veidu, kā tiks veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, izvēloties vienu no iespējām:

- 1) "Pašnodarbinātā persona", ja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas tiks veiktas vispārējā kārtībā;
- 2) "Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs", ja no saimnieciskās darbības ieņēmumiem vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli, nevis IIN;
- 3) "Nav jāveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas", ja:
 - pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā;
 - persona ir zemnieku (zvejnieku) saimniecību īpašnieks, kurš ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai kurš ir persona ar I vai II grupas invaliditāti;
 - persona gūst ienākumu no intelektuālā īpašuma un ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai ir persona ar I vai II grupas invaliditāti
 - fiziskā persona veic sava nekustamā īpašuma apsaimniekošanu vai gūst ienākumu no personiskās palīgsaimniecības vai piemājas saimniecības un ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai tai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai tā ir persona ar I vai II grupas invaliditāti, vai tās pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā.

Atsevišķās jomās tiesības darboties ir tikai Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētiem komersantiem (IK, SIA vai AS); šajās jomās nav iespējams reģistrēt saimniecisko darbību Valsts ieņēmumu dienestā.

Šādas jomas ir:

- Automobiļu un citu vieglo transportlīdzekļu pārdošana (*NACE* 2. red., kods 4511);
- Citu automobiļu pārdošana (*NACE* 2. red., kods 4519);
- Alkoholisko un citu dzērienu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (*NACE* 2. red. kods 4725);
- Tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (*NACE* 2. red., kods 4726);
- Pasažieru dzelzceļa transports (*NACE* 2. red., kods 4910);
- Kravu dzelzceļa transports (*NACE* 2. red., kods 4920);
- Pilsētas un piepilsētas pasažieru sauszemes pārvadājumi (*NACE* 2. red., kods 4931);
- Taksometru pakalpojumi (*NACE* 2. red., kods 4932);
- Citur neklasificēts pasažieru sauszemes transports (*NACE* 2. red., kods 4939);
- Kravu pārvadājumi pa autoceļiem (*NACE* 2. red., kods 4941);
- Individuālie kravu pārvadāšanas pakalpojumi (*NACE* 2. red., kods 4942);

¹ Uzņēmumu darbības veidu katalogs, pieejams <https://www.lursoft.lv/lv/katalogi>

- Pasažieru aviopārvadājumi (*NACE* 2. red., kods 5110);
- Cita monetārā starpniecība (*NACE* 2. red., kods 6419);
- Starpniecība darbībā ar nekustamo īpašumu (*NACE* 2. red., kods 6831);
- Tehniskā pārbaude un analīze (*NACE* 2. red., kods 7120);
- Nodarbinātības aģentūru darbība (*NACE* 2. red., kods 7810);
- Personiskās drošības darbības (*NACE* 2. red., kods 8010);
- Informācijas zvanu centru darbība (*NACE* 2. red., kods 8220);
- Darba devēju organizāciju darbība (*NACE* 2. red., kods 9411);
- Profesionālu organizāciju darbība (*NACE* 2. red., kods 9412);
- Arodbiedrību darbība (*NACE* 2. red., kods 9420);
- Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība (*NACE* 2. red., kods 9900).

Piemērojamās iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

IIN maksā no visiem gada ienākumiem, kurā iekļauti ne tikai ienākumi no saimnieciskās darbības, bet arī citi ar IIN apliekami ienākumi (algotā darba alga, prēmijas, pensijas, atbalsti, autoratlīdzības u. c. ienākumi).

No gada apliekamā ienākuma atskaita gada neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, tai skaitā pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – VSAOI).

Līdz 31.12.2024. ienākumam piemēro progresīvo IIN likmi:

- 20 % – gada ienākumam līdz 20 004 eiro;
- 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2022. – 2024. gadā – 78 100 eiro);
- 31 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2022. – 2024. gadā – 78 100 eiro).

No 01.01.2025. ienākumam piemēro progresīvo IIN likmi:

- 25,5 % – gada ienākumam līdz 105 300 eiro (saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktais obligāto iemaksu objekta maksimālais apmērs 2025. – 2027. gadā – 105 300 eiro);
- 33 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 105 300 eiro gadā.

Gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas, nodokļa samaksas termiņi un kārtība

Saimnieciskās darbības veicējs IIN maksā, iesniedzot EDS gada ienākumu deklarāciju nākamajā gadā no 1. marta līdz 1. jūnijam, bet, ja ienākumi pārsniedz saskaņā ar likumu "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2022. - 2024.gadā – 78 100 eiro, 2025. - 2027.gadā – 105 300 eiro), – no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

Gada ienākumu deklarācijas veidlapa un tās aizpildīšanas kārtība ir noteikta [Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumos Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību"](#).

Gada ienākumu deklarācija EDS

Aizpildot gada ienākumu deklarāciju EDS, automātiski tiek aizpildīta informācija, kas ir Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā.

Gada ienākumu deklarācija ir atrodamā uz EDS darba virsmas (pirmā lapa):

Saimnieciskās darbības ienākumus deklarē gada ienākumu deklarācijas D3 vai D3¹ pielikumā atkarībā no izvēlētās grāmatvedības uzskaites (sīkāka informācija atrodama šā metodiskā materiāla sadaļās "Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā ienākuma noteikšanas kārtība, ja grāmatvedību kārtu vienkāršā ieraksta sistēmā" un "Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā ienākuma noteikšanas kārtība, ja grāmatvedību kārtu divkāršā ieraksta sistēmā").

iesniedzamā informācija [D1](#) [D1'](#) [D2](#) [D2'](#) [D3](#) [D3'](#) [D4](#) [D](#)

iesniedzamā informācija

Atzīmējiet sadaļas, kuras iesniegsiet ar šo deklarāciju

D1 - Taksācijas gadā Latvijas Republikā gūtie ienākumi **i**
Atzīmējiet, ja esat guvis/-usi ienākumus, kuriem piemēro progresīvo nodokļa likmi vai ar nodokli neapliekamos ienākumus.

D1' - Taksācijas gadā gūtie ienākumi, kuriem nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu un atvieglojumus
Atzīmējiet, ja esat guvis/-usi ienākumus, kuriem nepiemēro progresīvo nodokļa likmi (ienākumu no augoša meža kokmateriālu pārdošanas, nekustamā īpašuma iznomāšanas, ienākumam pielīdzināmos aizdevumus, kā arī dividendes, procentus u.c.).

D2 - Fiziskās personas (rezidenta) ārvalstīs gūtie ienākumi
Atzīmējiet, ja esat guvis ienākumus ārvalstīs.

D2' - Fiziskās personas (jūrnieka) ārvalstīs gūtie ienākumi
Atzīmējiet, ja esat bijis nodarbināts uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa.

D3 - Ienākumi no saimnieciskās darbības
Atzīmējiet, ja kārtojāt grāmatvedības uzskaiti vienkāršā ieraksta sistēmā.

D3' - Ienākumi no saimnieciskās darbības, ja nodokļa maksātājs kārtā grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā
Atzīmējiet, ja kārtojāt grāmatvedības uzskaiti divkāršā ieraksta sistēmā.

D4 - Attaisnotie izdevumi par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem
Atzīmējiet, ja vēlaties atgūt pārmaksāto nodokli: - pievienojot savus un/vai savu ģimenes locekļu (vecāku, laulātā, bērnu u.tml.) attaisnotos izdevumus par medicīniskajiem izdevumiem un izglītību; - un/vai pievienojot savus attaisnotos izdevumus par veiktajiem ziedojumiem un dāvinājumiem sabiedriskā labuma organizācijām un budžeta iestādēm vai politiskajai partijai.

Vienotais nodokļu konts

IIN maksā **vienotajā nodokļu kontā:**

Saņēmējs: Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas numurs: 90000010008
Konts (IBAN): LV33TREL1060000300000

Pēc tam, kad gada ienākumu deklarācija iesniegta, IIN var samaksāt uzreiz, izmantojot EDS sadaļu "Maksājumi un nomaksas stāvoklis".

MAKSĀJUMI UN NOMAKSAS STĀVOKLIS

Maksājumi par:

[Maksājumi](#) [Nodokļi](#) [Saistības](#) **i**

Nodokļu maksātāja saistību un nodokļu parāds

Nodokļu parāds

Summa Maksājuma mērķis

Lai maksājums noritētu veiksmīgi:

- personai, kas veic maksājumu, ir jābūt atbilstošām tiesībām izpildīt/apstiprināt šīs uzdevuma izpildi;
- pievērsiet uzmanību internetbankas vietnē, ja persona sava un uzdevuma izpildes kontu ir piesaistījis.

Jāņem vērā, ka maksājumus vienotajā nodokļu kontā var novirzīt, lai segtu citu nodokļu parādu, ja tādi būs izveidojušies. Vienotajā nodokļu kontā iemaksāto naudu sadala saistību segšanai pa nodokļu veidiem, ievērojot *FIFO* principu.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksas termiņi

Gada ienākumu deklarācijā aprēķinātais **IIN jāsamaksā** šādos **termiņos**:

Ja kopējie gada ienākumi ≤ 105 300 (līdz 31.12.2024.- 78 100 eiro) un		Ja kopējie gada ienākumi ² >105 300 (līdz 31.12.2024. - 78 100 eiro) un	
aprēķinātais IIN ≤ 640 eiro	aprēķinātais IIN > 640 eiro	aprēķinātais IIN ≤ 640 eiro	aprēķinātais IIN > 640 eiro
līdz 23. jūnijam	- līdz 23. jūnijam - līdz 23. jūlijam - līdz 23. augustam (<i>iemaksājot katrā termiņā 1/3 no kopējās IIN summas</i>)	līdz 23. jūlijam	- līdz 23. jūlijam - līdz 23. augustam - līdz 23. septembrim (<i>iemaksājot katrā termiņā 1/3 no kopējās IIN summas</i>)

Ja ienākumi no saimnieciskās darbības nav gūti vai no tiem aprēķinātais IIN nepārsniedz 50 eiro, reizi gadā jāsamaksā minimālais IIN 50 eiro, ko aprēķina deklarācijā D3 vai D3¹ pielikumā.

Minimālais IIN nav jāmaksā:

- ja konkrētajā gadā ir veikti IIN maksājumi vai VSAOI par darbiniekiem;
- ja konkrētajā gadā veiktas VSAOI par sevi kā pašnodarbināto personu;
- par pirmo gadu, kurā ir veikta saimnieciskās darbības reģistrācija, un par nākamo gadu;
- par gadu, kurā ir izbeigta saimnieciskā darbība;
- proporcionāli tām dienām, kad saimnieciskās darbības veicējs kopj bērnu līdz divu gadu vecumam, kā arī dienām, kad izsniegta darbnespējas lapa "B".

² Gada ienākumu deklarācijas D pielikuma 1. rinda.

Apliekamā ienākuma noteikšana un norādīšana gada ienākumu deklarācijā

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā ienākuma noteikšanas kārtība, ja grāmatvedību kārtu vienkāršā ieraksta sistēmā

Saimnieciskās darbības veicējs, kurš grāmatvedības uzskaiti kārtu vienkāršā ieraksta sistēmā, IIN aprēķināšanai gada saimnieciskās darbības ieņēmumus un izdevumus, pamatojoties uz saimnieciskās darbības grāmatvedības datiem, deklarē gada ienākumu deklarācijas D3 pielikumā "Ienākumi no saimnieciskās darbības".

Ienākumu no saimnieciskās darbības aprēķina kā ieņēmumu un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpību.

Ieņēmumos, kas saņemti no saimnieciskās darbības, ieskaita:

- ieņēmumus no preču, darbu un pakalpojumu pārdošanas;
- ieņēmumus no īpašuma un telpu iznomāšanas vai izīrēšanas;
- summas, kas saņemtas soda naudas veidā;
- visus citus saimnieciskās darbības ieņēmumus.

Izdevumos, ja tie saistīti ar ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības, ieskaita:

- izdevumus par iegādātām izejvielām, materiāliem, pusfabrikātiem, izstrādājumiem, inventāru, kura vērtība nepārsniedz 1000 eiro, precēm, kurināmo un enerģiju;
- izdevumus, kas saistīti ar algota darbaspēka izmantošanu;
- komandējumu, reklāmas, kancelejas, pasta, telegrāfa, teleksa, telefaksa, mārketinga un mākslas darbu taksācijas izdevumus;
- pamatlīdzekļu nolietojumu;
- izdevumus, kas saistīti ar pamatlīdzekļu kārtējo remontu;
- nomas un īres maksu;
- VSAOI par darbiniekiem, par darbiniekiem iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas un iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un dzīvības, veselības un negadījumu apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju summas;
- obligātās apdrošināšanas prēmiju maksājumus par saimnieciskajā darbībā izmantotiem pamatlīdzekļiem;
- solidaritātes nodokli par darbiniekiem;
- izdevumus par darbinieku izglītošanu un kvalifikācijas paaugstināšanu;
- citu personu veikto ražošanas rakstura darbu un no citām personām saņemto pakalpojumu izmaksas, izņemot kapitālieguldījumu izmaksas;
- procentu maksu par banku kredīta vai līzings pakalpojumu izmantošanu, izņemot soda naudas maksājumus;
- maksu par licenci;
- zaudējumus tiesas noteiktajā apmērā, kuri nodarīti līgumpartneriem, neizpildot vai pienācīgi neizpildot savas saistības;

- nodokļu (izņemot IIN un pievienotās vērtības nodokli) un nodevu (izņemot valsts nodevu par prasības pieteikumu tiesā) maksājumus valsts vai pašvaldības budžetā;
- meža atjaunošanas izmaksas 25 % apmērā, ja ir noslēgta vienošanās attiecīgi ar meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju par meža atjaunošanu un meža atjaunošanas izmaksas netiks iekļautas saimnieciskās darbības izdevumos;
- ar kokmateriālu sagatavošanu un atsavināšanu saistītās izmaksas 50 % apmērā no kokmateriālu atsavināšanas ieņēmumiem, ja šīs izmaksas netiek dokumentāri pamatotas;
- citus izdevumus, kas saistīti ar saimniecisko darbību un nepieciešami tās nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļu nolietojums izdevumos

Pamatlīdzekļu nolietojumu un atsevišķus saimnieciskās darbības izdevumu veidus nosaka atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.⁵ pantā, Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumos Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" un Ministru kabineta 2022. gada 31. maija noteikumos Nr. 322 "Kārtība, kādā individuālie komersanti un citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā" noteiktajām prasībām.

Pamatlīdzekļi ir līdzekļi materiālā formā (piemēram, inventārs), kuri paredzēti izmantošanai produkcijas ražošanā, pakalpojumu sniegšanā, iznomāšanā un kuru derīgās lietošanas laiks ir ilgāks par gadu un sākotnējā vērtība lielāka par 1000 eiro. Pamatlīdzekļi ir nekustamas vai kustamas mantas vienības.

Pamatlīdzekļu vērtību saimnieciskās darbības izdevumos iekļauj pakāpeniski – rēķinot objekta nolietojumu, attiecīgi var izvēlēties vienu no divām nolietojuma aprēķināšanas metodēm:

- degresīvā metode – nolietojums procentos;
- lineārā metode – lietderīgās lietošanas laiks gados.

Ja pamatlīdzeklis saimnieciskajā darbībā tiek izmantots daļēji, izdevumos iekļauj:

- pamatlīdzekļa vērtības nolietojumu, ko aprēķina proporcionāli pamatlīdzekļa izmantošanai saimnieciskajā darbībā (ja proporciju var objektīvi noteikt un tā tiek dokumentāri pamatota);
- 50 % no aprēķinātā pamatlīdzekļa nolietojuma, ja proporciju nevar objektīvi noteikt un dokumentāri pamatot.

Katru mēnesi var veikt saimnieciskās darbības izdevumu precizēšanu par pamatlīdzekļu nolietojumu, nosakot izdevumos iekļaujamo vērtību par mēnesim aprēķināto proporcionālo pamatlīdzekļu nolietojuma summu.

3. piemērs

Ieva ir mūzikas un kultūras žurnāliste, veido saturu "Youtube" platformā, savā kanālā kā mūzikas blogere un ir reģistrējusi saimniecisko darbību (NACE klasifikatora kods 58.19 Citi izdevējdarbības veidi).

Ieva ir iegādājusies mobilo tālruni iPhone 13 Pro (pamatlīdzeklis) 1600 eiro vērtībā, kuru izmanto arī saimnieciskās darbības ietvaros. Pamatlīdzekļa nolietojuma summa (izvēloties degresīvo metodi) par gadu ir 560 eiro (1600 x 35%).

Tā kā pamatlīdzeklis saimnieciskajā darbībā tiek izmantots daļēji, bet tā patērīgā personīgajām vajadzībām un saimnieciskajai darbībai objektīvi nav nosakāms un

dokumentāri pamatojams, tad saimnieciskās darbības izdevumos iekļauj 50 % no aprēķinātā pamatlīdzekļa nolietojuma 280 eiro (560 x 50%) gadā (vai 23,33 eiro (280/12) mēnesī).

- aprēķināto personīgā vieglā automobiļa (izņemot vieglo automobili ar speciālo aprīkojumu) vērtības nolietojumu, proporcionāli saimnieciskās darbības vajadzībām nobraukto kilometru skaitam, bet ne vairāk par 70 %.

4. piemērs

Tehniskās ekspertīzes eksperts Jānis ir saimnieciskās darbības veicējs.

Saimnieciskajā darbībā izmanto vieglo automobili Škoda Octavia (pamatlīdzeklis), kas iegādāts par 22 000 eiro, pamatlīdzekļa nolietojums (izvēloties regresīvo metodi) gadā ir 4400 eiro (22 000 x 20 %).

Atbilstoši maršruta lapām gadā fiksēti braucieni saimnieciskās darbības nodrošināšanai 25 400 km, nobraukums kopā 30 000 km (īpatsvars saimnieciskajai darbībai 84,67 % (25 400 / 30 000 x 100)).

Uz saimnieciskās darbības izdevumiem attiecinā 70 % no aprēķinātā pamatlīdzekļa nolietojuma – 3080 eiro (4400 x 70 %) gadā vai 256,67 eiro (3080 / 12) mēnesī.

Nosakot ar IIN apliekamo ienākumu no saimnieciskās darbības, neņem vērā izdevumus, kas attiecas uz periodu, kad saimnieciskās darbības veicējs bija mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

Ienākums no lauksaimnieciskās ražošanas

Ja saimnieciskās darbības veicējs nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu vai lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu un veic cita veida saimniecisko darbību, tad gūtos ieņēmumus un izdevumus gada ienākumu deklarācijā norāda atsevišķi atbilstoši nozarei.

5. piemērs

Vilhelms veic saimniecisko darbību (ir lauksaimnieks un sniedz tehnikas nomas pakalpojumus), kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā. Iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, aprēķina ar IIN apliekamo ienākumu. D3 pielikumā ieņēmumus norāda atsevišķi.

Kopējie saimnieciskās darbības rādītāji.

<i>1. Saimnieciskās darbības (nomas) ieņēmumi</i>	<i>20 000</i>
<i>2. Saimnieciskās darbības (nomas) izdevumi</i>	<i>8000</i>
<i>3. Ieņēmumi no lauksaimniecības</i>	<i>30 000</i>
<i>4. Lauksaimniecības izdevumi</i>	<i>19 000</i>
<i>5. Pašnodarbinātā VSAOI</i>	<i>4609,20</i>
<i>6. Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai (LAD maksājumi)</i>	<i>3200</i>

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

7. Neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas (Deklarācijā nenorāda, pēc noklusējuma iekļauts ienākuma aprēķinā)	3000
--	------

Deklarācijas D3 pielikums

Ienākumi no saimnieciskās darbības D3 pielikums

	Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	
Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, tai skaitā:	1 33200
Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas	1.1 30000
Ieņēmumi no iekšējo ūdeņu zivsaimniecības	1.2
Ieņēmumi no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	1.3
Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai	1.4 3200
Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu, kurus piemēro pilnā apmērā	2 19000
Piemērot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19. panta astoto daļu	
Iepriekšējo gadu saimnieciskās darbības zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, ko sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	3
Neapliekamie ienākumi	4
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	
Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	5 20000
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem	6 8000
Iepriekšējo gadu saimnieciskās darbības zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ko sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no citiem saimnieciskās darbības veidiem	7
Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības ((1. rinda - 1.4. rinda - neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas - 2. rinda - 3. rinda) + (5. rinda - 6. rinda - 7. rinda)) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	8 20000
Ārvalstīs samaksātais nodoklis	9
Minimālais apliekamais ienākums (Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības : nodokļa likme)	10
Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības	
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu (8. rinda - 10. rinda) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	11 20000
Pārskats par iepriekšējo taksācijas gadu saimnieciskās darbības zaudējumiem	

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Ja saimnieciskās darbības veicējs nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu un cita veida saimniecisko darbību, žurnāla 21. ailē "Proporcionāli sadalāmie izdevumi" uzskaitītos proporcionāli sadalāmos izdevumus taksācijas gada beigās atbilstoši procentuālai attiecībai attiecina uz izdevumiem, kas saistīti ar ieņēmumiem no lauksaimnieciskās ražošanas, un izdevumiem, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem. Tātad pirms gada ienākuma deklarācijas sagatavošanas sadala izdevumus, vērtējot ieņēmumus atbilstoši nozarei.

6.piemērs

Kārlis ir lauksaimnieks un sniedz zāles pļaušanas pakalpojumus. Izdevumi, kas saistīti gan ar lauksaimniecisko ražošanu, gan pakalpojumu sniegšanu, iekļauti žurnāla 21. ailē. Gada beigās nosaka proporciju – cik tieši attiecināms uz lauksaimniecības izdevumiem, un cik uz citu saimniecisko darbību.

No žurnāla nolasa šādas vērtības:

Aile žurnālā	Nosaukums	Vērtība
12	Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas	25 000
13	Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	16 000
		Kopā 41 000 eiro
19	Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu	8000
20	Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem	4000
21	Proporcionāli sadalāmie izdevumi	9000
		Kopā 21 000 eiro

Sadala proporcionāli sadalāmos izdevumus no žurnāla 21. ailes, vērtējot ieņēmumus:

$$\frac{25\,000}{25\,000 + 16\,000}$$

$$9000 \times (25\,000 + 16\,000) = 9000 \times 0,61 = 5490$$

Tātad proporcionāli sadalāmie izdevumi no žurnāla 21. ailes, kas attiecināmi uz lauksaimniecību, ir 5490 eiro

$$\frac{16\,000}{25\,000 + 16\,000}$$

$$9000 \times (25\,000 + 16\,000) = 9000 \times 0,39 = 3510$$

Savukārt proporcionāli sadalāmie izdevumi no žurnāla 21. ailes, kas attiecināmi uz citiem saimnieciskās darbības veidiem, ir 3510 eiro.

Rezultātā rādītāji gada ienākuma deklarācijai:

- lauksaimniecības izdevumi ir **13 490 eiro** (8000 + 5490),
- izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, ir **7510 eiro** (4000 + 3510).

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Taksācijas gada saimnieciskās darbības zaudējumi sedzami hronoloģiskā secībā no nākamo triju taksācijas gadu saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma.

7. piemērs

Anna veic saimniecisko darbību un kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā. Iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, aprēķina ar IIN apliekamo ienākumu. Kopējie saimnieciskās darbības rādītāji.

1. Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas	54 000
2. Ieņēmumi no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	39 600
3. Lauksaimniecības un lauku tūrisma izdevumi	47 000
4. Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai (LAD maksājumi)	14 230
5. Zaudējumi no iepriekšējā (2021.) gada	4738,11
6. Neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas (Deklarācijā nenorāda, pēc noklusējuma iekļauts ienākuma aprēķinā)	3000

*Apliekamais ienākums **38 861,89 eiro** (54000 + 39600 - 47000 - 3000 - 4738,11)*

Deklarācijas D3 pielikums

Ienākumi no saimnieciskās darbības D3 pielikums

	Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	
Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, tai skaitā:	1 107830
Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas	1.1 54000
Ieņēmumi no iekšējo ūdeņu zivsaimniecības	1.2
Ieņēmumi no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	1.3 39600
Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai	1.4 14230
Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu, kurus piemēro pilnā apmērā	2 47000
Piemērot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19. panta astoto daļu	
Iepriekšējo gadu saimnieciskās darbības zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, ko sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	3 4738,11
Neapliekamie ienākumi	4
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības ((1. rinda - 1.4. rinda - neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas - 2. rinda - 3. rinda) + (5. rinda - 6. rinda - 7. rinda)) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0

8 **38861,89**

Ārvalstīs samaksātais nodoklis

9

Minimālais apliekamais ienākums (Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības : nodokļa likme)

10

Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības

Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu (8. rinda - 10. rinda) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0

11 **38861,89**

Pārskats par iepriekšējo taksācijas gadu saimnieciskās darbības zaudējumiem

Pirmstaksācijas gads, kurā zaudējumi radušies	Līdz taksācijas gadam nesegtie zaudējumi	Zaudējumu summa, par ko samazina apliekamo ienākumu taksācijas gadā	Zaudējumi, ko pārnes uz nākamajiem taksācijas gadiem
---	--	---	--

I. Zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas

2021

2022 4738,11 4738,11

Kopā 4738,11 4738,11

VSAOI 2022. gada ienākumu deklarācijas D3 pielikumā

Saimnieciskās darbības veicēji, kas kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā, EDS aizpilda gada ienākumu deklarācijas D3 pielikumu.

Tā kā no 2022. gada ir atcelti saimnieciskās darbības izdevumu ierobežojumi, tad deklarācijas D3 pielikuma 2.2. rindu "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu, kurus piemēro, nepārsniedzot ierobežojumu" un 12.2. rindu "Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro, nepārsniedzot ierobežojumu" neaizpilda.

Sākot ar 2022. gada jūniju, ir mainīta saimnieciskās darbības veicēja (pašnodarbinātā) par sevi veikto VSAOI uzrādīšanas kārtība saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnālā (turpmāk – žurnāls), attiecīgi:

- pirmajā pusgadā pašnodarbinātā VSAOI norāda žurnāla 19. ailē "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu, iekļaujami pilnā apmērā" vai žurnāla 20. ailē "Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, iekļaujami pilnā apmērā";

- otrajā pusgadā pašnodarbinātā VSAOI norāda žurnāla 23. ailē "Izdevumi, kas nav attiecināmi uz nodokļu aprēķināšanu".

Tomēr jāņem vērā, ka līdz 2022. pārskata gada beigām saimnieciskās darbības veicējs vēl varēja turpināt kārtot atbilstoši 2022. gada sākumā noteiktajām prasībām iekārtoto žurnālu un attiecīgi pašnodarbinātā VSAOI varēja turpināt iekļaut izdevumos, kas saistīti ar saimniecisko darbību (žurnāla 19. ailē vai 20. ailē).

Tāpēc saimnieciskās darbības veicējiem, kuri kārtu grāmatvedības uzskaiti vienkāršā ieraksta sistēmā, 2022. gada deklarācijas D3 pielikumā pašnodarbinātā VSAOI var iekļaut divos veidos, ņemot vērā, vai pašnodarbinātā VSAOI ir iekļautas saimnieciskās

darbības izdevumos vai pašnodarbinātā VSAOI **nav** iekļautas saimnieciskās darbības izdevumos.

Gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma aizpildīšana, ja:

- 1) Pašnodarbinātā VSAOI **ir** iekļautas saimnieciskās darbības izdevumos.

Pašnodarbinātā VSAOI **iekļauj** deklarācijas D3 pielikuma 2.1. rindā "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu, kurus piemēro pilnā apmērā" vai 12.1. rindā "Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro pilnā apmērā" un 27. rindas "Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" (EDS automātiski pielāsītās VSAOI no pašnodarbinātā ceturkšņa ziņojumiem) vērtību atstāj negrozītu. Deklarācijas D pielikuma 5. rindas vērtību atstāj negrozītu.

8. piemērs

Ieņēmumi no saimnieciskās darbības 19 200 eiro

Izdevumi 8584,20 eiro (6000 eiro + izdevumos iekļautās pašnodarbinātā VSAOI 2584,20 eiro).

Deklarācijas D3 pielikums

Ienākumi no saimnieciskās darbības		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas		
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem		
Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	11	19200,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, tai skaitā:	12	8584,20
(izdevumi 6000+VSAOI 2584,20)		
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro pilnā apmērā	12.1	8584,20
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro nepārsniedzot ierobežojumu	12.2	0,00
Izdevumu ierobežojums (EDS automātiski nosaka vērtību, bet aprēķinu neietekmē)	13	8584,20
Apliekamie ienākumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ņemot vērā izdevumu ierobežojumu	14	13200,00
Taksācijas gada izdevumi, kas pārnesami uz nākamajiem gadiem $(11. - 12. - 14. + 27.b) * (-1)$	15	0
Iepriekšējo gadu zaudējumi un izdevumu ierobežojuma pārsniegums no citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no citiem saimnieciskās darbības veidiem	16	0,00
Apliekamie ienākumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ņemot vērā iepriekšējo gadu zaudējumus un izdevumu ierobežojuma pārsniegumu no citiem saimnieciskās darbības veidiem (14. - 16.)	17	13200,00
Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības (9. + 17.)	18	13200,00
Kopējie ienākumi un izdevumi, lai segtu lauksaimnieciskās ražošanas zaudējumus no citiem ienākumiem		
Nodokļa avanss	26	0,00
Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (EDS automātiski pielasa)	27	2584,20

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Uz ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas attiecinātā daļa no 27.	27.a	0
Uz ienākumu no citiem saimnieciskās darbības veidiem attiecinātā daļa no 27.	27.b	2584,20
Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības	28	0
☐ Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības		
Pamatojums minimālā nodokļa neaprēķināšanai:		
Minimālais apliekamais ienākums (28. : nodokļa likmi)	29	0
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu	30	13200,00

Gada ienākumu deklarācija D pielikums

	Nodokļa maksātāja deklarētie dati
APLIEKAMIE IENĀKUMI	
Latvijas Republikā gūtie apliekamie ienākumi (D1 8.ailes summa + D3 30.rinda + D3 ¹ 17.rinda)	1 13200,00
ārvalstīs gūtie ienākumi ((D2 5.aile - D2 6.aile - D2 8.aile) + D2 ¹ 5.aile)	2 0
APLIEKAMĀ IENĀKUMA PALIELINĀJUMS	2. ¹ 0
KOPĀ (1. + 2. + 2.¹)	3 13200,00
NEAPLIEKAMIE IENĀKUMI	
(D1 3.ailes kopsumma + D2 6.aile + D3 1.4, 5. un 10.rindas summa vai D3 ¹ 1.1. un 10.rindas summa)	4 0,00
ATTAISNOTIE IZDEVUMI	
solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā	0,00
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (D1 4.ailes summa + D2 7.ailes summa + D3 27.rinda vai D3 ¹ 5.1.rinda) - solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā	5 2584,20
par izglītību, ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem (D4 rindas "Kopā" 10. un 11. ailes kopsumma)	6 0
privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas, apdrošināšanas prēmiju maksājumi atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) (D1 5.ailes summa + paša nodokļa maksātāja iemaksas un dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi)	7 0
KOPĀ (5. + 6. + 7.)	8 2584,20
Tiek piemērota likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 12.panta četrpadsmitā daļa	☐
GADA DIFERENCĒTAIS NEAPLIEKAMĀIS MINIMUMS (DNM)	9 2746.14
GADA NEAPLIEKAMĀIS MINIMUMS PENSIONĀRAM	10 0,00
ATVIEGLOJUMI	
par apgādājamiem	11 0,00
par personām ar invaliditāti	12 0,00
politiski represētajām personām	13 0,00
nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	14 0,00
KOPĀ (11. + 12. + 13. + 14.)	15 0,00

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

IENĀKUMI, NO KURIEM APRĒĶINĀMS NODOKLIS, KOPĀ		
(3. - 8. - 9. - 10. - 15.)	16	7869.66
NODOKLIS KOPĀ, tai skaitā	17	1573.93
ienākuma daļai, kas nepārsniedz pirmo progresijas sliekšni	17.1	1573.93
ienākuma daļai, kas pārsniedz pirmo progresijas sliekšni, bet nepārsniedz otro progresijas sliekšni	17.2	0
ienākuma daļai, kas pārsniedz otro progresijas sliekšni	17.3	0
NODOKLIS NO CITIEM IENĀKUMIEM UN MINIMĀLAIS NODOKLIS NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS		
(D1 ¹ 10. ailes kopsumma + D3 28. rinda vai D3 ¹ 15. rinda)	18	0
NODOKLIS NO PROFESIONĀLA SPORTISTA ALGOTĀ DARBA IENĀKUMA	18. ¹	0
AVANSĀ SAMAKSĀTAIS (IETURĒTAIS) NODOKLIS		
(D1 9.aile + D2 10. vai 12.aile + D2 ¹ 7. vai 8.aile + D3 26.rinda vai D3 ¹ 14.rinda) + solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā	19	0,00
PĀRRĒĶINA REZULTĀTS (17. + 18. + 18. ¹ - 19.)		
Piemaksa (ja 17. + 18. + 18. ¹ ir lielāka nekā 19.)	20	1573.93
Pārmaksa (ja 19. ir lielāka nekā 17. + 18. + 18. ¹)	21	0
NODOKĻA SAMAKSAS TERMIŅŠ		
1. termiņš		26.06.2023
2. termiņš		24.07.2023
3. termiņš		23.08.2023
NODOKĻA SUMMA		
1. summa	23	524.64
2. summa		524.64
3. summa		524.65

2) Pašnodarbinātā VSAOI **nav** iekļautas saimnieciskās darbības izdevumos.

Pašnodarbinātā VSAOI **neiekļauj** deklarācijas D3 pielikuma 2.1. rindā "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu, kurus piemēro pilnā apmērā" vai 12.1. rindā "Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro pilnā apmērā", 27. rindas "Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" (EDS automātiski pielāsītās VSAOI no pašnodarbinātā ceturkšņa ziņojumiem) vērtību nomaina uz "0". Deklarācijas D pielikuma 5. rindas vērtībā manuāli norāda aprēķināto VSAOI vērtību (dzēsto vērtību no D3 pielikuma 27. rindas).

9.piemērs

Ieņēmumi no saimnieciskās darbības 19 200 eiro

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Izdevumi 6000 eiro

Pašnodarbinātā VSAOI 2584,20 eiro **nav** iekļautas saimnieciskās darbības izdevumos.

Deklarācijas D3 pielikums

		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Ienākumi no saimnieciskās darbības		
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas		
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem		
Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	11	19200,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, tai skaitā: (VSAOI nav iekļautas, tikai izdevumi)	12	6000,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro pilnā apmērā	12.1	6000,00
Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus piemēro nepārsniedzot ierobežojumu	12.2	0,00
Izdevumu ierobežojums (EDS automātiski nosaka vērtību, bet aprēķinu neietekmē)	13	6000,00
Apliekamie ienākumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ņemot vērā izdevumu ierobežojumu	14	13200,00
Taksācijas gada izdevumi, kas pārnesami uz nākamajiem gadiem (11. - 12. - 14. + 27.b) * (-1)	15	0
Iepriekšējo gadu zaudējumi un izdevumu ierobežojuma pārsniegums no citiem saimnieciskās darbības veidiem, kurus sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no citiem saimnieciskās darbības veidiem	16	0,00
Apliekamie ienākumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ņemot vērā iepriekšējo gadu zaudējumus un izdevumu ierobežojuma pārsniegumu no citiem saimnieciskās darbības veidiem (14. - 16.)	17	13200,00
Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības (9. + 17.)	18	13200,00
Kopējie ienākumi un izdevumi, lai segtu lauksaimnieciskās ražošanas zaudējumus no citiem ienākumiem		
Nodokļa avanss	26	0,00
Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (automātiski ielasīta vērtība 2584,20, nomaina uz "0")	27	0,00
Uz ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas attiecinātā daļa no 27.	27.a	0
Uz ienākumu no citiem saimnieciskās darbības veidiem attiecinātā daļa no 27.	27.b	0,00
Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības ☐ Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības	28	0
Pamatojums minimālā nodokļa neaprēķināšanai: 		
Minimālais apliekamais ienākums (28. : nodokļa likmi)	29	0
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu	30	13200,00

Gada ienākumu deklarācija D pielikums

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
APLIEKAMIE IENĀKUMI		
Latvijas Republikā gūtie apliekamie ienākumi (D1 8. ailes summa + D3 30. rinda + D3 ¹ 17. rinda)	1	13200,00
ārvalstīs gūtie ienākumi ((D2 5. aile - D2 6. aile - D2 8. aile) + D2 ¹ 5. aile)	2	0
APLIEKAMĀ IENĀKUMA PALIELINĀJUMS		
KOPĀ (1. + 2. + 2. ¹)	3	13200,00
NEAPLIEKAMIE IENĀKUMI		
(D1 3. ailes kopsumma + D2 6. aile + D3 1.4, 5. un 10. rindas summa vai D3 ¹ 1.1. un 10. rindas summa)	4	0,00
ATTAISNOTIE IZDEVUMI		
solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā		0,00
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (D1 4. ailes summa + D2 7. ailes summa + D3 27. rinda vai D3 ¹ 5.1. rinda) - solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā (vērtību "0" maina, norāda aprēķināto VSAOI 2584,20)	5	2584,20
par izglītību, ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem (D4 rindas "Kopā" 10. un 11. ailes kopsumma)	6	0
privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas, apdrošināšanas prēmiju maksājumi atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) (D1 5. ailes summa + paša nodokļa maksātāja iemaksas un dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi)	7	0
KOPĀ (5. + 6. + 7.)	8	2584,20
Tiek piemērota likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 12. panta četrpadsmitā daļa		☐
GADA DIFERENCĒTAIS NEAPLIEKAMAIS MINIMUMS (DNM)	9	2746.14
GADA NEAPLIEKAMAIS MINIMUMS PENSIONĀRAM	10	0,00
ATVIEGLOJUMI		
par apgādājamiem	11	0,00
par personām ar invaliditāti	12	0,00
politiski represētajām personām	13	0,00
nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	14	0,00
KOPĀ (11. + 12. + 13. + 14.)	15	0,00
IENĀKUMI, NO KURIEM APRĒĶINĀMS NODOKLIS, KOPĀ		
(3. - 8. - 9. - 10. - 15.)	16	7869.66
NODOKLIS KOPĀ, tai skaitā	17	1573.93
ienākuma daļai, kas nepārsniedz pirmo progresijas sliekšni	17.1	1573.93
ienākuma daļai, kas pārsniedz pirmo progresijas sliekšni, bet nepārsniedz otro progresijas sliekšni	17.2	0
ienākuma daļai, kas pārsniedz otro progresijas sliekšni	17.3	0
NODOKLIS NO CITIEM IENĀKUMIEM UN MINIMĀLAIS NODOKLIS NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS		
(D1 ¹ 10. ailes kopsumma + D3 28. rinda vai D3 ¹ 15. rinda)	18	0
NODOKLIS NO PROFESIONĀLA SPORTISTA ALGOTĀ DARBA IENĀKUMA	18. ¹	0
AVANSĀ SAMAKSĀTAIS (IETURĒTAIS) NODOKLIS		

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

(D1 9.aile + D2 10. vai 12.aile + D2 ¹ 7. vai 8.aile + D3 26.rinda vai D3 ¹ 14.rinda) + solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā	19	0,00
PĀRRĒĶINA REZULTĀTS (17. + 18. + 18.¹ - 19.)		
Piemaksa (ja 17. + 18. + 18. ¹ ir lielāka nekā 19.)	20	1573.93
Pārmaksa (ja 19. ir lielāka nekā 17. + 18. + 18. ¹)	21	0
NODOKĻA SAMAKSAS TERMIŅŠ		
22		
1. termiņš		26.06.2023
2. termiņš		24.07.2023
3. termiņš		23.08.2023
NODOKĻA SUMMA		
23		
1. summa		524.64
2. summa		524.64
3. summa		524.65

VSAOI deklarēšana ienākumu deklarācijā no **2023.gada**

No **2023.** gada par sevi veiktās pašnodarbinātā VSAOI **nedeklarē D3** pielikumā saimnieciskās darbības izdevumos, bet deklarē tās tikai deklarācijas **D veidlapā attaisnoto izdevumu rindā** kopā ar citām VSAOI.

Par sevi samaksātās pašnodarbinātā VSAOI **neiekļauj saimnieciskās darbības izdevumos**, bet iekļauj izdevumos, kas nav attiecināmi uz nodokļu aprēķināšanu.

10.piemērs

*Ieņēmumi no saimnieciskās darbības 18 000 eiro
Izdevumi 4600 eiro
Pašnodarbinātā VSAOI 2907,61 eiro.*

Deklarācijas D3 pielikums

Ienākumi no saimnieciskās darbības

	Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	
Neapliekamie ienākumi	4
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	
Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem	5 18000

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem	6	4600
Iepriekšējo gadu saimnieciskās darbības zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem, ko sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no citiem saimnieciskās darbības veidiem	7	
Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības ((1. rinda - 1.4. rinda - neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas - 2. rinda - 3. rinda) + (5. rinda - 8. rinda - 6. rinda - 7. rinda)) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	8	13400
Ārvalstīs samaksātais nodoklis	9	
Minimālais apliekamais ienākums (Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības : nodokļa likme)	10	
Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības		
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu (8. rinda - 10. rinda) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	11	13400
Pārskats par iepriekšējo taksācijas gadu saimnieciskās darbības zaudējumiem		

Gada ienākumu deklarācija

APLIEKAMIE IENĀKUMI		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Latvijas Republikā gūtie apliekamie ienākumi (D1 8. ailes summa + D3 11. rinda + D3 ¹ 13. rinda)	1	13400
ārvalstīs gūtie ienākumi ((D2 5. aile - D2 6. aile - D2 8. aile) + D2 ¹ 5. aile)	2	
APLIEKAMĀ IENĀKUMA PALIELINĀJUMS	2. ¹	
KOPĀ (1. rinda + 2. rinda + 2. ¹ rinda)	3	13400
NEAPLIEKAMIE IENĀKUMI		
(D1 3. ailes kopsumma + D2 6. aile + D3 1.4. un 4. rindas summa vai D3 ¹ 2. rindas summa + neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas)	4	
ATTAISNOTIE IZDEVUMI		
solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā		
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ((D1 4. ailes summa + D2 7. ailes summa + pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) – solidaritātes nodokļa daļa, 5 kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā)		2907,61
par izglītību, ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem (D4 rindas "Kopā" 10. un 11. ailes kopsumma)	6	
privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas, apdrošināšanas prēmiju maksājumi atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) (D1 5. ailes summa + paša nodokļa maksātāja iemaksas un dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi)	7	
KOPĀ (5. + 6. + 7.)	8	2907,61
Tiek piemērota likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 12.panta četrpadsmitā daļa		
GADA DIFERENCĒTAIS NEAPLIEKAMIS MINIMUMS (DNM)	9	3153,81
GADA NEAPLIEKAMIS MINIMUMS PENSIONĀRAM	10	
ATVIEGLOJUMI		
par apgādājamiem	11	

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

par personām ar invaliditāti	12	
politiski represētajām personām	13	
nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	14	
KOPĀ (11. + 12. + 13. + 14.)	15	
NODOKLIS KOPĀ, tai skaitā:	16	1467,72
ienākuma daļai, kas nepārsniedz pirmo progresijas sliekšni	16.1	1467,72
ienākuma daļai, kas pārsniedz pirmo progresijas sliekšni, bet nepārsniedz otro progresijas sliekšni	16.2	
ienākuma daļai, kas pārsniedz otro progresijas sliekšni	16.3	
NODOKLIS NO CITIEM IENĀKUMIEM UN MINIMĀLAIS NODOKLIS NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS		
(D1 ¹ 10. ailes kopsumma + minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības)	17	
NODOKLIS NO PROFESIONĀLA SPORTISTA ALGOTĀ DARBA IENĀKUMA	18	
AVANSĀ SAMAKSĀTAIS (IETURĒTAIS) NODOKLIS		
((D1 9. aile + D2 10. vai 12. aile + D2 ¹ 7. vai 8. aile + D3 9. rinda + D3 ¹ 11. rinda) + solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā)	19	
PĀRRĒĶINA REZULTĀTS (16. rinda + 17. rinda + 18. rinda - 19. rinda)		
Piemaksa (ja 16. rinda + 17. rinda + 18. rinda ir lielāka nekā 19. rinda)	20	1467,72
Pārmaksa (ja 19. rinda ir lielāka nekā 16. rinda + 17. rinda + 18. rinda)	21	
NODOKĻA SAMAKSAS TERMIŅŠ		
1. termiņš		25.06.2024
2. termiņš		23.07.2024
3. termiņš		23.08.2024
NODOKĻA SUMMA		
1. summa		489,24
2. summa		489,24
3. summa		489,24

11.piemērs

*Zemnieku saimniecības "Liepa" īpašnieks sagatavo deklarāciju par 2023.gadu, ņemot vērā saimnieciskās darbības rādītājus. Veiktas VSAOI kā pašnodarbinātajam **3267,61 eiro***

<i>1. Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas</i>	<i>35 000</i>
<i>2. Ieņēmumi no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas</i>	<i>34 000</i>

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

3. Lauksaimniecības un lauku tūrisma izdevumi	49 000
4. Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai (LAD maksājumi)	15 230
5. Neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas (Deklarācijā nenorāda, pēc noklusējuma iekļauts ienākuma aprēķinā)	3000

Apliekamais ienākums **17000 eiro** (35000 + 34000 – 49000 – 3000)

Deklarācijas D3 pielikums

Ienākumi no saimnieciskās darbības

		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas		
Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, tai skaitā:	1	84230
Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas	1.1	35000
Ieņēmumi no iekšējo ūdeņu zivsaimniecības	1.2	
Ieņēmumi no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	1.3	34000
Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai	1.4	15230
Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu, kurus piemēro pilnā apmērā	2	49000
Piemērot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19. panta astoto daļu		
Iepriekšējo gadu saimnieciskās darbības zaudējumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, ko sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas	3	
Neapliekamie ienākumi	4	
Ienākumi un izdevumi, zaudējumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem		
Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības ((1. rinda - 1.4. rinda - neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas - 2. rinda - 3. rinda) + (5. rinda - 8. rinda - 7. rinda)) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0		17000
Ārvalstīs samaksātais nodoklis	9	
Minimālais apliekamais ienākums (Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības : nodokļa likme)	10	
Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības		
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu (8. rinda - 10. rinda) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	11	17000
Pārskats par iepriekšējo taksācijas gadu saimnieciskās darbības zaudējumiem		

Gada ienākumu deklarācija

IIN NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

APLIEKAMIE IENĀKUMI		Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Latvijas Republikā gūtie apliekamie ienākumi (D1 8.ailes summa + D3 11.rinda + D3 ¹ 13.rinda)	1	17000
ārvalstīs gūtie ienākumi ((D2 5.aile - D2 6.aile - D2 8.aile) + D2 ¹ 5.aile)	2	
APLIEKAMĀ IENĀKUMA PALIELINĀJUMS	2. ¹	
KOPĀ (1. rinda + 2. rinda + 2. ¹ rinda)	3	17000
NEAPLIEKAMIE IENĀKUMI		
(D1 3. ailes kopsumma + D2 6. aile + D3 1.4. un 4. rindas summa vai D3 ¹ 2. rindas summa + neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas)	4	18230
ATTAISNOTIE IZDEVUMI		
solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā		
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ((D1 4. ailes summa + D2 7. ailes summa + pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) – solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā)	5	3267,61
par izglītību, ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem (D4 rindas "Kopā" 10. un 11. ailes kopsumma)	6	
privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas, apdrošināšanas prēmiju maksājumi atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) (D1 5.ailes summa + paša nodokļa maksātāja iemaksas un dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi)	7	
KOPĀ (5. + 6. + 7.)	8	3267,61
Tiek piemērota likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 12.panta četrpadsmitā daļa		
GADA DIFERENCĒTAIS NEAPLIEKAMĀIS MINIMUMS (DNM)	9	1769,18
GADA NEAPLIEKAMĀIS MINIMUMS PENSIONĀRAM	10	
ATVIEGLOJUMI		
par apgādājamiem	11	
par personām ar invaliditāti	12	
politiski represētajām personām	13	
nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	14	
KOPĀ (11. + 12. + 13. + 14.)	15	
NODOKLIS KOPĀ, tai skaitā:	16	2392,64
ienākuma daļai, kas nepārsniedz pirmo progresijas sliekšni	16.1	2392,64
ienākuma daļai, kas pārsniedz pirmo progresijas sliekšni, bet nepārsniedz otro progresijas sliekšni	16.2	
ienākuma daļai, kas pārsniedz otro progresijas sliekšni	16.3	
NODOKLIS NO CITIEM IENĀKUMIEM UN MINIMĀLAIS NODOKLIS NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS		
(D1 ¹ 10. ailes kopsumma + minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības)	17	
NODOKLIS NO PROFESIONĀLA SPORTISTA ALGOTĀ DARBA IENĀKUMA	18	
AVANSĀ SAMAKSĀTAIS (IETURĒTAIS) NODOKLIS		

((D1 9. aile + D2 10. vai 12. aile + D2 ¹ 7. vai 8. aile + D3 9. rinda + D3 ¹ 11. rinda) + solidaritātes nodokļa daļa, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā)	19
PĀRRĒĶINA REZULTĀTS (16. rinda + 17. rinda + 18. rinda - 19. rinda)	
Piemaksa (ja 16. rinda + 17. rinda + 18. rinda ir lielāka nekā 19. rinda)	20 2392,64
Pārmaksa (ja 19. rinda ir lielāka nekā 16. rinda + 17. rinda + 18. rinda)	21
NODOKĻA SAMAKSAS TERMIŅŠ	
1. termiņš	25.06.2024
2. termiņš	23.07.2024
3. termiņš	23.08.2024
NODOKĻA SUMMA	
1. summa	797,55
2. summa	797,55
3. summa	797,54

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā ienākuma noteikšanas kārtība, ja grāmatvedību kārtu divkāršā ieraksta sistēmā

Saimnieciskās darbības veicējs, kurš grāmatvedības uzskaiti kārtu divkāršā ieraksta sistēmā, IIN aprēķināšanai saimnieciskās darbības ieņēmumus un izdevumus, pamatojoties uz saimnieciskās darbības grāmatvedības datiem, norāda gada ienākumu deklarācijas D3¹ pielikumā "Ienākumi no saimnieciskās darbības, ja nodokļa maksātājs kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā".

Kopā ar gada ienākuma deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz arī atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 1. marta noteikumiem Nr. 145 "[Kārtība, kādā uzņēmumi, kuri kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā un ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji par ienākumiem no saimnieciskās darbības, sagatavo un iesniedz finanšu pārskatu](#)" sagatavotu finanšu pārskatu.

Saimnieciskās darbības veicējs, kas atbilstoši Grāmatvedības likumam kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā, ar IIN apliekamo ienākumu no saimnieciskās darbības nosaka, koriģējot ieņēmumu un izdevumu pārskatā uzrādīto ieņēmumu un izdevumu starpību.

Uzsākot kārtot grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā, to dara **vismaz piecus taksācijas gadus** pēc kārtas.

Saimnieciskās darbības ienākuma noteikšanai darījumus un notikumus atzīst tajā periodā, kad tie notiek, neatkarīgi no tā, kad tiek veikti norēķini, un gatavo bilanci un ieņēmumu un izdevumu pārskatu³.

³ Bilanci un ieņēmumu un izdevumu pārskatu sagatavo saskaņā ar Grāmatvedības likuma 23. panta trešo daļu.

Ieņēmumu un izdevumu pārskatā uzrādīto ieņēmumu un izdevumu starpību palielina (negatīva rezultāta gadījumā – samazina) par:

- tiem izdevumiem (izdevumu daļu), kuri nav tieši saistīti ar saimniecisko darbību;
- soda naudām, līgumsodiem un naudas sodiem izmantoto summu;
- neatlīdzinātajām iztrūkumu vai izlaupījumu summām, kas pārsniedz 145 eiro, ja par notikušo nav ziņots tiesībsardzības iestādēm, kuras pieņēmušas lēmumu par kriminālprocesa uzsākšanu vai atteikšanu uzsākt kriminālprocesu;
- bezcerīgo (zaudēto, bez cerībām tos kādreiz atgūt) parādu summām, kas tieši iekļautas izmaksās, ja tās neatbilst likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.³ pantā noteiktajiem nosacījumiem debitoru parādu atzīšanai par zaudētajiem parādiem, kā arī citos šajā pantā noteiktajos gadījumos;
- darbinieku labā izdarītajām darba devēja iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un iemaksātajām apdrošināšanas prēmiju summām par darbinieku dzīvības apdrošināšanu (ar līdzekļu uzkrāšanu) saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta piekto daļu, ja nodokļa maksātājam taksācijas perioda pēdējā dienā nodokļu parāda kopsumma pārsniedz 150 eiro, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņi ir pagarināti saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām";
- apdrošināšanas prēmijas maksājumiem, kas veikti apdrošināšanas sabiedrībām, kuras izveidotas un darbojas ārpus Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm;
- darbinieku labā privātajos pensiju fondos izdarītajām iemaksām, ja tās iemaksātas pensiju fondos, kas izveidoti un darbojas ārpus Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstīm;
- pamatlīdzekļu nolietojuma un norakstīto nemateriālo ieguldījumu vērtību summu, kas norakstīta saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", Grāmatvedības likuma un tam pakārtotajiem normatīvajiem aktiem pārskata gadā;
- vieglā automobiļa ekspluatācijas izdevumiem proporcionāli nobraukto kilometru skaitam, kas nav attiecināmi uz saimniecisko darbību, pamatojoties uz detalizēti izstrādātiem maršrutiem, bet ne vairāk kā par 70 %, vai 50 % no faktiskajām izmaksām, ja nav atbilstoši noformētu attaisnojuma dokumentu.

Ieņēmumu un izdevumu pārskatā uzrādīto ieņēmumu un izdevumu starpību samazina (negatīva rezultāta gadījumā – palielina) par:

- pamatlīdzekļu nolietojuma un norakstīto nemateriālo ieguldījumu vērtību summu, kas aprēķināta saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.⁵ pantā un Ministru kabineta noteikumos noteiktajām prasībām;
- aprēķinot vieglā automobiļa vērtības nolietojumu – aprēķināto nolietojumu proporcionāli saimnieciskās darbības vajadzībām nobraukto kilometru skaitam, bet ne vairāk par 70 %.

Nosakot saimnieciskās darbības ienākumu, ņem vērā bilances posteņu pārvērtēšanas rezultātus, izņemot aktīvu pārvērtēšanu sakarā ar ārvalstu valūtas kursa maiņu.

Saimnieciskās darbības veicēji, kas kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā, EDS aizpilda gada ienākumu deklarācijas D3¹ pielikumu:

12. piemērs

Jānis izīrē savu nekustamo īpašumu. Jānis izraksta rēķinu katru mēnesi, taču īrnieks veic samaksu neregulāri. Lai Jānis varētu atzīt izdevumus un ieņēmumus katru mēnesi neatkarīgi no saņemtās samaksas, Jānis ir izvēlējis kārtot grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā.

Īres maksa gadā ir 29000 eiro gadā, izdevumi ir 6000 eiro, nekustamā īpašuma aprēķinātais nolietojums gadā 3000 eiro. Gadam beidzoties, Jānis EDS aizpilda gada ienākumu deklarācijas D3¹ pielikumu.

Deklarācijas D3¹ pielikums

Ienākumi no saimnieciskās darbības, ja nodokļa maksātājs kārtot grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā

	Nodokļa maksātāja deklarētie dati
Taksācijas gada ieņēmumi	1 29000
Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai	2
Taksācijas gada izdevumi	3 9000
Ienākumi vai zaudējumi no saimnieciskās darbības (1. rinda - 3. rinda)	4 20000
Ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi	5
Apliekamā ienākuma (zaudējumu) kopējā palielināšanas (samazināšanas) summa	6 3000
Apliekamā ienākuma (zaudējumu) kopējā samazināšanas (palielināšanas) summa	7 3000
Apliekamā ienākuma korekcijas rezultāts (4. rinda + 5. rinda + 6. rinda - 7. rinda)	8 20000
Iepriekšējo gadu zaudējumi, ko sedz ar taksācijas gada apliekamajiem ienākumiem no saimnieciskās darbības	9
Pārskats par iepriekšējo taksācijas gadu saimnieciskās darbības zaudējumiem	
Apliekamais ienākums (8. rinda - neapliekamie ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas - 9. rinda) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	10 20000
Ārvalstīs samaksātais nodoklis	11
Minimālais apliekamais ienākums (Minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības : nodokļa likme)	12
Aprēķināts minimālais nodoklis no saimnieciskās darbības	
Apliekamais ienākums, atskaitot minimālo apliekamo ienākumu (10. rinda - 12. rinda) Ja rezultāts ir negatīvs, tad attēlo 0	13 20000

Saistošie normatīvie akti

[Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli".](#)

[Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu".](#)

[Likums "Par nodokļiem un nodevām".](#)

[Grāmatvedības likums .](#)

[Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība".](#)

[Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību".](#)

[Ministru kabineta 2022. gada 31. maija noteikumi Nr. 322 "Kārtība, kādā individuālie komersanti un citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā" \(spēkā no 2022. gada 3. jūnija\).](#)

Ministru kabineta 2007. gada 20. marta noteikumi Nr. 188 "Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā" (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2022. gada 2. jūnijam).

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 21.09.2022.

Materiāls aktualizēts: 27.01.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"